

Změny v legislativě Lex OZE II a III

Konference Biomasa, bioplyn a energetika

7.11.2023

Blahoslav Němeček
Partner – Energy & Resources

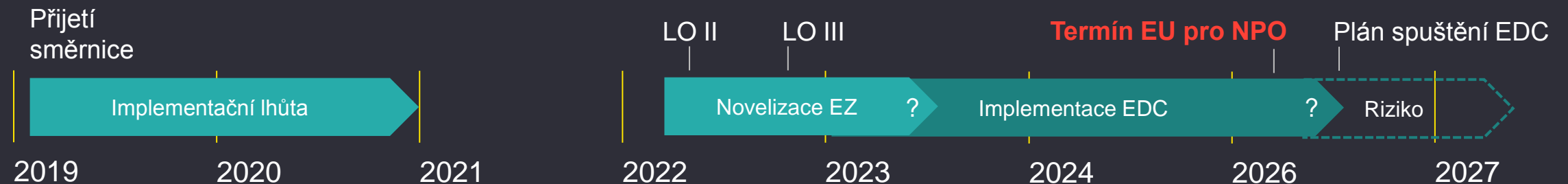
Evropská pravidla vnitřního trhu s elektřinou byla reformována zkraje roku 2019 s dvouletou implementační lhůtou

- ▶ Pracovní návrhy k tzv. „Zimnímu balíčku“ byly dostupné z let 2016-18
- ▶ Vydání klíčové směrnice a nařízení o vnitřním trhu proběhlo v VI/2019:
 - ▶ Směrnice č. 2019/944
 - ▶ Nařízení č. 2019/943

Implementační lhůta:

do 1.1.2021

- ▶ V červenci 2023 zahájila EU řízení s ČR pro nesplnění implementace, provedením je podmíněno čerpání Národního plánu obnovy

LO II zavádí do právního řádu sdílení energie, aktivního zákazníka a umožňuje založit EDC

- ▶ Hlavní cíle LO II:
 - ▶ pravidla pro komunitní energetiku
 - ▶ definice zranitelného zákazníka a posílení ochrany spotřebitele
 - ▶ založení EDC

Legislativní procedura

Nejbližší možný termín pro druhé čtení v PS:

17. 11. 2023

Teoretická možnost projednání v třetím čtení:

prosinec 2023

V případě hladkého průběhu Senátem možné schválení:

únor 2024

Nejbližší možný termín účinnosti:

1.8. / 1.9. 2024

(dle podpisu prezidenta)

Sdílení bude implementováno ve dvou etapách

- ▶ Pravidla sdílení v **dočasném řešení EDC**:
 - ▶ možnost účastnit se jen jedné skupiny sdílení
 - ▶ limit 1000 členů ve skupině pro společenství nebo 11 pro zákazníka jiným zákazníkům a sobě
 - ▶ rozsah skupiny max. 3 ORP
 - ▶ omezení hlasovacích práv (10 %) a rozdělení zisku (30 %)
 - ▶ u výrobce nestanovena povinnost platby za distribuci
- ▶ **Cílové řešení** by mělo limity počtu členů a ORP odstranit

LO III by měla přinést implementaci většiny klíčových prvků nových pravidel trhu s elektřinou

- ▶ Hlavní cíle LO III jsou zavedení **akumulace** elektřiny a **agregace flexibility**
- ▶ Novela zavádí i další podstatné detaily, z nichž mnohé jsou předmětem připomínek a budou pravděpodobně dále upravovány:
 - ▶ index zajištění obchodníka – riziko efektivity a přesné definice
 - ▶ dynamická obchodní cena – pouze pro místa s průběh. měřením
 - ▶ povinnost informovat o prolongaci, možnost odstoupení
 - ▶ nucené pokračování ve výrobě
 - ▶ kapacitní mechanismy
 - ▶ rozšíření role EDC a sjednocení ceny za nesíťovou infrastrukturu v energetice

Legislativní procedura

Návrh je zpracován a předložen jako novela ke znění EZ podle novely LO II.

Projednávání v PS je proto možné až po přijetí novely LO II.

únor 2024 (?)

Možný termín účinnosti:

1.1.2025 - 2026

Předpokládaná dostupnost funkcionalit nového market designu

* na základě instalace IMS má být zákazníkovi dostupná plná škála služeb podle Směrnice -> otázkou je reálná dostupnost v dostatečném počtu, reálně bude IMS dostupné významnému počtu zákazníků **kolem termínu spuštění EDC**

Změny v sekundární legislativě

Změny týkající se návrhu změny tarifního systému navrhovaná účinnost 1. dubna 2024

Mezi hlavní oblasti návrhu novely PTE patří změny související s návrhem nové tarifní struktury, která by měla být dle návrhu novely PTE zavedena s účinností k **1. dubnu 2024**.

Vzhledem k dosavadně nejistému datu implementace nové tarifní struktury, nepřipravenosti IT systémů (zároveň i s ohledem na veřejně vyjádřený odporu ministra průmyslu a obchodu k těmto změnám) nutno považovat navržené datum 1. dubna 2024 za nereálné.

Zrušení ceny za rezervovanou kapacitu, ceny za překročení RK a nahrazení cenou za rezervovaný příkon a cenou za maximální odebraný výkon

ZMĚNY:

Hlavní navrhovanou změnou související se zavedením nové tarifní struktury je ve vyhlášce zrušení ceny za rezervovanou kapacitu, ceny za překročení rezervované kapacity a její nahrazení cenou za rezervovaný příkon a cenou za maximální odebraný výkon.

DOTČENÁ USTANOVENÍ:

- zrušení definice rezervované kapacity a zavedení definice maximální čtvrt hodinový odebraný výkon a maximální čtvrt hodinový dodaný výkon
- změna příloh č. 17 a 20
- zrušení § 62 a změna § 34 (provoz pro ověření technologie zákazníka)
- zrušení příloh č. 2, 4 a části přílohy č. 3 (náležitosti žádostí o poskytnutí služby PS či DS). Skladba ceny služby PS a služby DS v § 48
- dopad do dalších ustanovení PTE je nevýznamný

ZHODNOCENÍ DOPADU:

- Dochází ke zrušení postupu pro provoz pro ověření technologie zákazníka (§ 62) – tím dochází ke změně dat zasílaných provozovatelem distribuční soustavy (dále také jen „PDS“) pro účely vyúčtování služby distribuční soustavy (příloha č. 20) a změně rozsahu a struktury údajů o odběrných místech a jejich předávacích místech nebo předávacích místech výroby pro TVS (příloha č. 17). Dané má zároveň dopad i na kategorizaci výrobců (viz. následující slide).

Změna v posuzování výrobce první a druhé kategorie

změny pouze u nízkého napětí, nové podmínky pro osvobození od některých plateb pro výrobce na vysoké napětí a velmi vysoké napětí

ZMĚNY:

S ohledem na zrušení ceny za rezervovanou kapacitu a ceny za překročení rezervované kapacity se ruší i sjednávání rezervované kapacity účastníky trhu na hladinách velmi vysokého a vysokého napětí. Cena za rezervovanou kapacitu (sjednávání roční a měsíční kapacity a i překročení) je nahrazena cenou za rezervovaný příkon a cenou za maximální odebraný výkon. Rozdělení na výrobce I. a II. Kategorie bylo ponecháno pouze pro výrobce elektřiny připojené k distribuční soustavě na hladině nízkého napětí, čemuž odpovídá i změna v § 54, kde je upravena výjimka z platby za příkon pro výrobce I. a II. kategorie. Pro výrobce elektřiny připojených k distribuční soustavě na hladinách velmi vysokého a vysokého napětí, či k přenosové soustavě, pak nové ustanovení § 53a stanoví podmínky, po jejichž splnění jsou příslušní výrobci elektřiny částečně osvobozeni od plateb za zajišťování přenosu a distribuce elektřiny.

DOTČENÁ USTANOVENÍ:

- změna dosavadního znění § 53
- vložení nového ustanovení § 53a
- změna dosavadního znění § 54

ZHODNOCENÍ DOPADU:

- Výrobci elektřiny připojeni k distribuční soustavě na hladiny velmi vysokého a vysokého napětí či k přenosové soustavě budou muset vyhodnotit nové podmínky, po jejichž splnění budou mít nárok na částečné osvobození od plateb zajišťování přenosu a distribuce elektřiny.
- Byla stanovena nová pravidla pro PDS pro přiřazování výrobců do I. a II. kategorie.
- Nově vložené podmínky pro částečné osvobození od plateb za zajišťování přenosu a distribuce elektřiny pro výrobce elektřiny připojené na hladině vn a vvn, uvedené v ustanovení § 53a, jsou výhodné pouze pro velké a pravidelně dodávající zdroje (měsíční load faktor aspoň 10 %).

Způsob zúčtování regulační energie - postup stanovení ceny protiodchylky

ZMĚNY:

Dochází k harmonizaci systému zúčtování odchylek, kdy změna spočívá v přechodu na jednotné stanovení zúčtovací ceny odchylky v záporném i kladném směru v souladu s čl. 52 odst. 2 písm. c) Nařízení Komise (EU) 2017/2019 ze dne 23. listopadu 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro obchodní zajišťování výkonové rovnováhy v elektroenergetice („nařízení EBGL“). V současnosti je aplikován duální systém ocenění odchylky a protiodchylky. S ohledem na plánovaný interval zúčtování odchylek v délce 15 minut k 1. červenci 2024 duální ocenění odchylky již nebude nadále potřebné. Tato změna by měla být provedena k 1. červenci 2024, přičemž pro období 1. ledna 2024 – 30. června 2024 jsou rovněž nově stanovena pravidla pro stanovení ceny protiodchylky.

DOTČENÁ USTANOVENÍ:

- Příloha č. 8

ZHODNOCENÍ DOPADU:

- Pokud jde o změny pro **období 1. ledna 2024 – 30. června 2024**, kdy hodnota protiodchylky nemůže vést k platbě od subjektu zúčtování směrem k OTE, tak dané je možno považovat za velmi pozitivní změnu pro dotčené účastníky trhu, pro něž bude předmětná služba méně finančně náročná.
- Změny účinné **od 1. července 2024** se zavedením jedné ceny odchylky, budou jednat mít pozitivní vliv především pro menší subjekty.

Rozšíření registrace předávacích míst výroben elektřiny na všechny výrobní bez výjimek

ZMĚNY:

Pokud je v odběrném místě zákazníka připojena výroba elektřiny podle § 28 odst. 5 energetického zákona, provozovatel distribuční soustavy registruje předávací místo výroby elektřiny - pokud bude uzavřena smlouva o připojení a splněny podmínky v ní sjednané, provozovatel distribuční soustavy vždy přidělí (automaticky a bez žádosti jako tomu je doposud) výrobní EAN a registruje u operátora trhu předávací místo výroby bez ohledu na hodnotu rezervovaného výkonu a způsob připojení výroby k distribuční soustavě – bude se týkat výroby provozované s licenci i bez licence. Vedle výrobního EAN bude ve stejném místě i EAN odběru a dojde tak k rozdělení výroby elektřiny a spotřeby elektřiny. Účinnost této změny je od 1. ledna 2025. Návrh vyhlášky zavádí z důvodu jednotné registrace všech výroben pro provozovatele distribuční soustavy přechodné ustanovení za účelem potřebné úpravy registrace již připojených výroben, a to v termínu do 30. června 2025.

DOTČENÁ USTANOVENÍ:

- § 16
- § 16a
- § 16b
- § 46
- přechodná ustanovení čl. II bod 1

ZHODNOCENÍ DOPADU:

- Provozovatel distribuční soustavy bude muset nastavit procesy na 2 EAN – přiřazení EAN, postup při registraci EAN, předávání hodnot z jednotlivých EAN, a to v termínu **od 1. ledna 2025**.
- Provozovatel distribuční soustavy bude muset přiřadit výrobní EAN i již v současnosti připojeným výrobním elektřiny, a to v termínu **do 30. června 2025**.

EY | Building a better working world

Smyslem EY je přispívat k tomu, aby svět fungoval lépe. Proto pomáháme klientům, našim zaměstnancům i širšímu společenství vytvářet dlouhodobé hodnoty a posilovat důvěru v kapitálové trhy.

Týmy odborníků EY, vybavené nejmodernějšími technologiemi, působí ve více než 150 zemích celého světa – provádějí audity a poskytují klientům širokou poradenskou podporu, která jim umožňuje růst, transformovat se a efektivně fungovat.

Naši auditoři, konzultanti, právní a daňoví poradci i odborníci na strategické a transakční poradenství si kladou ty správné otázky a dokážou najít ty správné odpovědi na složité problémy dnešního světa.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právní osobou. Ernst & Young Global Limited je britská společnost s ručením omezeným garancí, která neposkytuje služby klientům. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a o právech fyzických osob stanovených právními předpisy o ochraně osobních údajů jsou k dispozici na ey.com/privacy. Členské firmy EY neposkytují právní služby v zemích, kde to zákon neumožňuje. Podrobnější informace o naší organizaci najdete na našich webových stránkách ey.com.

© 2023 Ernst & Young, s.r.o. | Ernst & Young Audit, s.r.o. | E & Y Valuations s.r.o. | EY Law advokátní kancelář, s.r.o. Všechna práva vyhrazena.

Tento materiál má pouze všeobecný informační charakter, na který není možné spoléhat se jako na poskytnutí účetního, daňového ani jiného odborného poradenství. V případě potřeby se prosím obraťte na svého konkrétního poradce.

ey.com